

Dagmar Marková

Katedra všeobecnej a aplikovanej etiky Filozofická fakulta
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre,
E-mail: dmarkova@ukf.sk

Stanislava Lištiak Mandzáková

Katedra špeciálnej pedagogiky, Pedagogická fakulta PU
v Prešove, Slovakia

Partnersky sex a masturbácia – morálna koexis- tencia? Eticko-deskriptívny komparačný výskum / *Partnership sex and masturbation – moral coexistence?* *Ethical-descriptive comparing research*

Abstrakt

In this text we present part of two complex researches. First research was orientated to constructing of sexual biographies and identification of attitude microdiscourses in area of sexuality (also moral) and their discursive sources. Second research was orientated to sexual lifestyles and their socio-cultural contexts of men and women in Slovakia and Czech Republic. In text we present only results which concern to masturbation behavior and we analyze them from the point of view implication to sexual morality in present time.

Key words: sexuality, masturbation, morality, ethics, attitude, behavior, sexual intercourse

ÚVOD¹

V súčasnosti je sexualita oslobodená od tlaku rozmnožovania a ponúka nové pole experimentovania. Dievčatá a chlapci dnes začínajú masturbovať skôr v porovnaní s 80. rokmi, pričom chlapci začínajú skôr v porovnaní s dievčatami (Kromer, 2002).

Desexualizácia heterosexuality, ako dnes možno konštatovať, sa zakladá na empirickými štúdiami dokázanom poklese častosti partnerskej sexuality a na druhej strane kvantitatívnom náraste masturbačnej aktivity. Táto tendencia sa ukazuje vo všetkých výskumoch, ktoré sa realizovali v industriálnych spoločnostiach (Dannecker, 2001). Pokiaľ ide o masturbáciu a partnerské vzťahy, zostáva zachovaný trend, že u mladšej generácie koexistuje partnerská sexualita oveľa častejšie a zjavne pokojnejšie s masturbáciou ako u starších generácií (Schmidt et al., 2003(b)). U 30-ročných mužov, ktorí uviedli, že žijú v trvalom vzťahu, je 44 % všetkých sexuálnych aktov masturbačných, a to aj u tých, ktorí sú s častotou partnerskej

¹ Text vznikol vďaka podpore grantu VEGA č. 2/0015/12: *Životné štýly, normy a ich prekračovanie: cesty k osobnej spokojnosti a spoločenskej prospešnosti* a čiastočne aj VEGA č. 1/0286/14: *Behaviorálne a postoje atribúty sexuality mládeže s ľahkým mentálnym postihnutím v kontexte rizika a prevencie*.

sexuality spokojní. Výskumné údaje Schmidta (2003) poukazujú na tieto zmeny:

- podľa 20 % 60-ročných mužov a žien a 4 % 30-ročných by sa „masturbácia nemala vyskytovať v trvalých vzťahoch“;
- podľa 36% 60-ročných a 79% 30-ročných je „masturbácia samostatná forma sexuality, ktorá v trvalých vzťahoch môže byť praktizovaná nezávisle od toho, ako často majú spolu partneri sex“.

Masturbácia je predovšetkým pre mladú generáciu možnosťou mať sexuálny priestor pre seba, oblasťou sexuálnej rozkoše a fantázie bez partnera/partnerky. V tomto trende sa zrkadlí jednak snaha vytvoriť v moderných vzťahoch rovnováhu medzi osobnou autonómiou a silnou emocionálnou a intímnu jednotou – masturbácia tak reprezentuje kúsok autonómie v týchto intenzívnych, a zároveň neistých nových vzťahoch. V porovnaní k nevere je masturbácia pragmatické riešenie ochrany sexuálnej autonómie: dnes nie je riskantná pre partnerstvo, v princípe nie je zraňujúca pre partnera/partnerku a je oveľa jednoduchšie aranžovateľná a dostupná.

VÝSKUMNÉ ZISTENIA

O tom, že sa počas histórie menili morálne normy a postoje k masturbácii, býva aj v našich podmienkach nezriedka referované. Napr. Janiš (2003) konštatuje, že masturbácia je v dnešnej dobe z morálneho hľadiska považovaná za prirodzenú, kým pred sto rokmi sa používali drastické trestné opatrenia. Mnohí/é ďalší/ie autori a autorky poukazujú na to, že masturbácia je v súčasnosti z morálneho hľadiska väčšinovo akceptovaná.

My sa však v rámci tohto textu nezameriavame na postoje k morálnemu (ne)schvaľovaniu masturbácie, ale na analýzu tých výsledkov, ktoré sú zamerané na oblasť masturbáčného správania a následne uvažujeme nad ich etickými súvislosťami. Komparujeme dve komplexnejšie empirické štúdie – jednu staršiu z roku 2004-2005 (výskum A²) a ďalšiu súčasnú (výskum B³). Výskum A bol zameraný na konštruovanie sexuálnych biografí a identifikáciu postojových mikrodiskurzov v oblasti sexuality (aj morálnych) a ich diskurzívnych zdrojov. Výskum B sa týkal sexuálnych životných štýlov a ich socio-kultúrnych kontextov u mužov a žien na Slovensku a v Čechách. V tomto texte analyzujeme len tie výsledky, ktoré sa týkajú aktivít sólo sexu a partnerskej sexuality (konkrétne veku prvej masturbáčnej aktivity, frekvencie masturbácie za posledný rok u opýtaných mužov a žien ako aj frekvencie pohlavných stykov z hľadiska typov sexuálnych biografí (výskum A) a sexuálnych životných štýlov (výskum B). Na základe výsledkov o masturbáčnej aktivite sa zamýšľame nad otázkami, ktoré naznačujú niektoré súvislosti so súčasnou sexuálnou morálkou.

VÝSKUM A

VÝSKUMNÝ SÚBOR

Prvý výskumný súbor tvorilo 324 heterosexuálnych mužov a žien mladšieho dospelého veku (20-30 rokov), ktorí/é boli v roku 2004 študentmi/študentkami druhého až štvrtého ročníka denného a externého štúdia odboru Sociálna práca Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre. Výber vzorky nevychádzal z potre-

2 Pozri viac v: Marková (2007), (2008), Švihelová (2006) a i.

3 Pozri viac v: Marková (2012), Lukšík, Marková (2010) a i.

by reprezentativnosti a plošnej zovšeobecnitelnosti výsledkov. Zvolili sme zámerný výber tak, aby osoby reprezentovali rôznorodosť sexuálnych biografii. (Kritériá a spôsob vytvorenia typológií sexuálnych biografii pozri bližšie v: Marková 2008). Veľkosť výberu sa riadila v prvej fáze saturáciou, to znamená, keď sa respondenti/respondentky s rovnakými typmi sexuálnych biografii začali opakovať. V druhej fáze sme však potrebovali „doplniť“ počet na minimálne 30 respondentov/respondentiek v každom jednotlivom type sexuálnych biografii, a to z dôvodu aplikácie matematicko-štatistických operácií, pričom sme nechceli favorizovať len niektoré dominantné skupiny. Toto sa týka sexuálnych biografii č. 1 (t. j. nesexuálnych biografii, kde respondenti/respondentky nerealizovali pohlavný styk), takže údaj o počte respondentov/respondentiek je pri tomto type sexuálnych biografii skreslený.

VÝSKUMNÉ ZISTENIA

VEK PRVEJ MASTURBÁCIE

V tabuľke č. 1.A uvádzame numerické charakteristiky (priemer) veku prvej masturbácie tých participantov/participantiek, ktorí/é majú za sebou minimálne jednu takúto skúsenosť, a to z hľadiska jednotlivých typov sexuálnych biografii⁴. Priemerný vek prvej masturbácie mužov a žien sexuálnych biografii č. 1 je 16,3 roka, biografii č. 2 – 15,4, respondentov/iek typu sexuálnych biografii č. 3 – 16,9 roka. Vo veku 15,3 roka začínajú v priemere masturbovať muži a ženy mladšieho dospelého veku, patriaci/e do biografii č. 4. Po prvýkrát zažívajú masturbáciu respondenti/respondentky sexuálnych biografii č. 5 vo veku 14,8 a č. 6 – 12,9 roka, čo je najnižšie uvádzaný vek v porovnaní s ostatnými typmi biografii.

TAB. 1.A: Vek prvej masturbácie podľa typov sexuálnych biografii

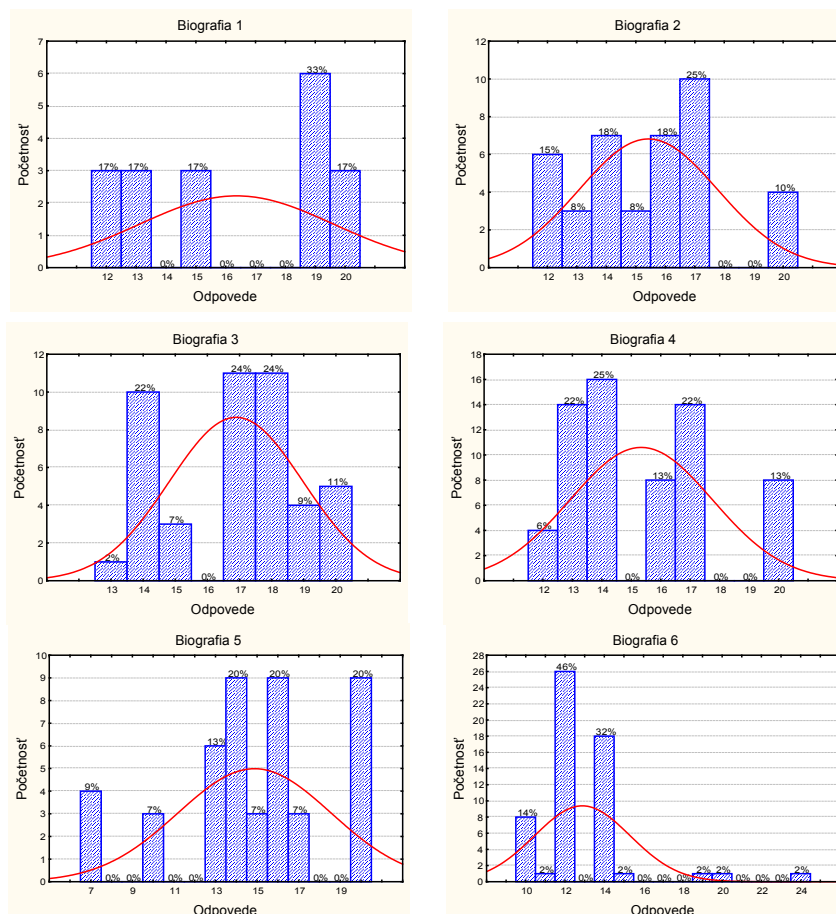
	Vzťahovo vzdialené	Mono-gamné	Seriálne dlhé	Seriálne krátke	Promiskuitné	Nesexuálne
Priemer	15,40	16,87	15,31	14,83	12,86	16,33

Percentuálny podiel odpovedí respondentov/respondentiek zaradených do jednotlivých typov sexuálnych biografii vzhľadom na vek prvej masturbácie znázorňujú nasledujúce grafy č. 1. Najnižší vek 7 rokov uviedlo 7% respondentov/respondentiek sexuálnych biografii č. 5 a 10 rokov 14% opýtaných mužov a žien biografii č. 6. Naopak najvyšší vek pri prvej masturbácii uviedol/a jeden/jedna respondent/respondentka, zaradený/á takisto do sexuálnych biografii č. 6. Žiadnu skúsenosť s masturbáciou doposiaľ uviedlo 45% respondentov/respondentiek, zaradených do sexuálnych biografii č. 1, 7% do biografii č. 2, 6 % do biografii č. 3, 20% do biografii č. 4, 26 % do biografii č. 5 a 8% tých, ktorých sme zaradili do biografii č. 6.

4 Typy sexuálnych biografii:

- **Nesexuálne** – bez pohlavného styku, prevládajú krátkodobé vzťahy – dĺžka žiadneho vzťahu neprekročila jeden rok.
- **Vzťahovo vzdialené** – dva krátkodobé sexuálne vzťahy alebo menej, pričom celkové trvanie sexuálnych vzťahov je jeden rok a menej a do sexuálnych biografii č. 6 nepatria.
- **Monogamné** – prevláda jeden sexuálny monogamný, resp. dlhodobý vzťah, ktorý trvá viac ako jeden rok a do sexuálnych biografii č. 6 nepatria.
- **Seriálne** – dlhé – prevládajú sexuálne dlhodobé vzťahy – minimálne dva sexuálne dlhodobé vzťahy, celkové trvanie sexuálnych dlhodobých, resp. krátkodobých vzťahov, presahuje celkové trvanie singel periód.
- **Seriálne** – krátke – prevládajú sexuálne krátkodobé, resp. dlhodobé vzťahy – minimálne dva sexuálne krátkodobé, resp. dlhodobé vzťahy, celkové trvanie sexuálnych dlhodobých, resp. krátkodobých vzťahov, nepresahuje celkové trvanie singel periód a do sexuálnych biografii č. 2 nepatria.
- **Promiskuitné** – prevládajú sexuálne náhodné vzťahy alebo kontakty nad krátkodobými, resp. dlhodobými sexuálnymi vzťahmi – minimálne tri náhodné sexuálne vzťahy alebo kontakty.

GRAFY 1: Vek prvej masturbácie podľa jednotlivých typov sexuálnych biografíí

Jednotlivé typy sexuálnych biografíí: **1 – Nesexuálne biografie**; **2 – Vzťahovo vzdialené sexuálne biografie**; **3 – Monogamné sexuálne biografie**; **4 – Seriálne – dlhé sexuálne biografie**; **5 – Seriálne – krátke sexuálne biografie**; **6 – Promiskuitné sexuálne biografie**.

Legenda: Škála od 7 po 24 predstavuje vek respondentov/respondentiek pri prvej masturbácii

Ako dokumentuje tabuľka 1.B, štatisticky signifikantný rozdiel vzhľadom na vek pri prvej masturbácii medzi jednotlivými typmi sexuálnych biografíí, sme zaznamenali na 5% hladine významnosti.

TABUĽKA 1B: Výsledky Kruskalovho-Wallisovho testu – vek prvej masturbácie podľa jednotlivých typov sexuálnych biografíí

Kruskal-Wallisov test: $H(5) = 66,08548$ $p = ,0000$						
	1	2	3	4	5	6
	R:162,75	R:145,82	R:188,58	R:141,64	R:137,11	R:69,553
1		1,000000	1,000000	1,000000	1,000000	0,000152
2	1,000000		0,176280	1,000000	1,000000	0,000033
3	1,000000	0,176280		0,030048	0,025028	0,000000
4	1,000000	1,000000	0,030048		1,000000	0,000006
5	1,000000	1,000000	0,025028	1,000000		0,000191
6	0,000152	0,000033	0,000000	0,000006	0,000191	

FREKVENCIA MASTURBÁCIE ZA POSLEDNÝ ROK

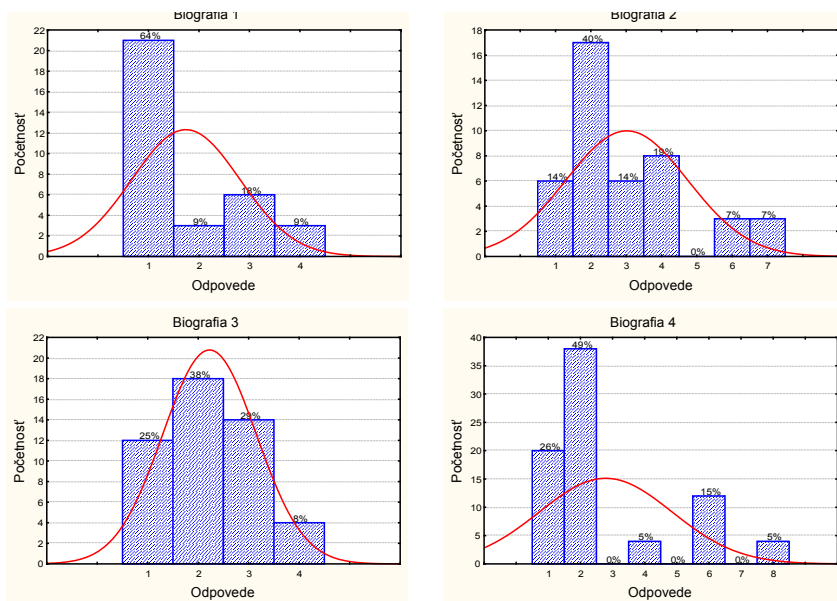
Ako dokumentuje nasledujúca tabuľka č. 2.A, počas uplynulého roku najčastejšie vôbec nemasturbovali respondenti/respondentky sexuálnych biografíí č. 1. Najčastejšou odpoveďou mužov a žien sexuálnych biografíí č. 2, 3 a 4 je frekvencia menej ako raz za mesiac. Častosť masturbácie jeden až dvakrát za mesiac za posledných 12 mesiacov je najfrekventovanejšou odpoveďou ľudí mladšieho dospelého veku sexuálnych biografíí č. 5 a č. 6.

TAB. 2A: Frekvencia masturbácie za posledných 12 mesiacov podľa typov sexuálnych biografíí

	Vzťahovo vzdialené	Monogamné	Seriálne dlhé	Seriálne krátke	Promiskuitné	Nesexuálne
modus	menej ako raz za mesiac	menej ako raz za mesiac	menej ako raz za mesiac	jeden až dvakrát za mesiac	jeden až dvakrát za mesiac	nikdy
početnosť	17	18	38	25	28	21

Celkový pohľad na rozdiely vo frekvencii masturbácie z hľadiska typu sexuálnych biografíí zachytávajú nasledujúce grafy č. 2. Môžeme vidieť, že počas uplynulého roku vôbec nemasturbovalo 64% mužov a žien biografíí č. 1, 14% biografíí č. 2, 25% biografíí č. 3, 26% biografíí č. 4 a č. 5 a 35% respondentov/respondentiek biografíí č. 6.

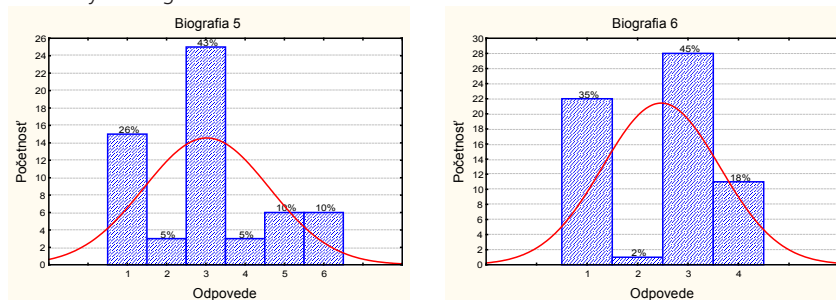
GRAFY 2: Frekvencia masturbácie za posledných 12 mesiacov podľa jednotlivých typov sexuálnych biografíí

Jednotlivé typy sexuálnych biografíí: 1 – Nesexuálne biografie; 2 – Vzťahovo vzdialené sexuálne biografie; 3 – Monogamné sexuálne biografie; 4 – Seriálne – dlhé sexuálne biografie; 5 – Seriálne – krátke sexuálne biografie; 6 – Promiskuitné sexuálne biografie.

Legenda: 1 – nikdy, 2 – menej ako raz za mesiac, 3 – jeden až dvakrát za mesiac, 4 – tri až päťkrát za mesiac, 5 – šesť až desaťkrát za mesiac, 6 – jedenásť až pätnásťkrát za mesiac, 7 – šestnásť až tridsaťkrát za mesiac, 8 – viac ako tridsaťkrát za mesiac.

GRAFY 2: Frekvencia masturbácie za posledných 12 mesiacov po-dľa jednotlivých typov sexuálnych biografíí – continued

Jednotlivé typy sexuálnych biografíí: **1 – Nesexuálne biografie; 2 – Vzťahovo vzdialené sexuálne biografie; 3 – Monogamné sexuálne biografie; 4 – Seriálne – dlhé sexuálne biografie; 5 – Seriálne – krátke sexuálne biografie; 6 – Promiskuitné sexuálne biografie.**

Legenda: 1 – nikdy, 2 – menej ako raz za mesiac, 3 – jeden až dvakrát za mesiac, 4 – tri až päťkrát za mesiac, 5 – šesť až desaťkrát za mesiac, 6 – jedenásť až pätnásťkrát za mesiac, 7 – šesťnásť až tridsaťkrát za mesiac, 8 – viac ako tridsaťkrát za mesiac.

Z výsledkov Kruskalovho-Wallisovho testu vyplýva, že vzhľadom na konštruované typy sexuálnych biografíí bol zistený štatisticky signifikantný rozdiel na 5% hladine významnosti ($p=0,0007$). Pomocou Turkeyho metódy sme štatisticky významný rozdiel zistili medzi komparovanými typmi sexuálnych biografíí č. 1 a č. 3 a 5 (označené v tabuľke č. 2.B červenou farbou). Respondenti/respondentky, zaradení/é do sexuálnych biografíí č. 1, sa odlišujú vo frekvencii masturbácie za posledný rok od tých, ktorí/é patria do sexuálnych biografíí č. 2, ako aj od tých, ktorých/é sme zatriedili do sexuálnych biografíí č. 5.

TAB. 2B: Výsledky Kruskalovho-Wallisovho testu – frekvencia masturbácie za posledných 12 mesiacov

Kruskal-Wallisov test: $H(5) = 21,22439$ $p = ,0007$						
	1	2	3	4	5	6
	R: 107,27	R: 184,87	R: 148,98	R: 156,24	R: 188,48	R: 165,22
1		0,004743	0,713753	0,169617	0,000948	0,058067
2	0,004743		0,995067	1,000000	1,000000	1,000000
3	0,713753	0,995067		1,000000	0,444900	1,000000
4	0,169617	1,000000	1,000000		0,686935	1,000000
5	0,000948	1,000000	0,444900	0,686935		1,000000
6	0,058067	1,000000	1,000000	1,000000	1,000000	

FREKVENCIA POHLAVNÝCH STYKOV ZA POSLEDNÝ ROK

Analýza odpovedí na otázku týkajúcu sa frekvencie pohlavných stykov za posledných 12 mesiacov z hľadiska jednotlivých typov sexuálnych biografíí naznačuje, že najčastejšou odpoveďou v troch z piatich typov sexuálnych biografíí, s výnimkou sexuálnych biografíí č. 3 a č. 6, bola častosť pohlavných stykov tri až päťkrát za mesiac. U sexuálnych biografíí č. 3 dominovali dve odpovede: frekvencia šesť až desaťkrát za mesiac a takisto udávaná frekvencia pohlavných stykov za posledný rok jedenásť až pätnásťkrát za mesiac. Skupina respondentov/respondentiek biografíí č. 6 uvádzala najčastejšie frekvenciu pohlavných stykov šesť až desaťkrát za mesiac. Modus ako štatistický ukazovateľ tohto znaku prezentujeme v nasledovnej tabuľke č. 3.A.

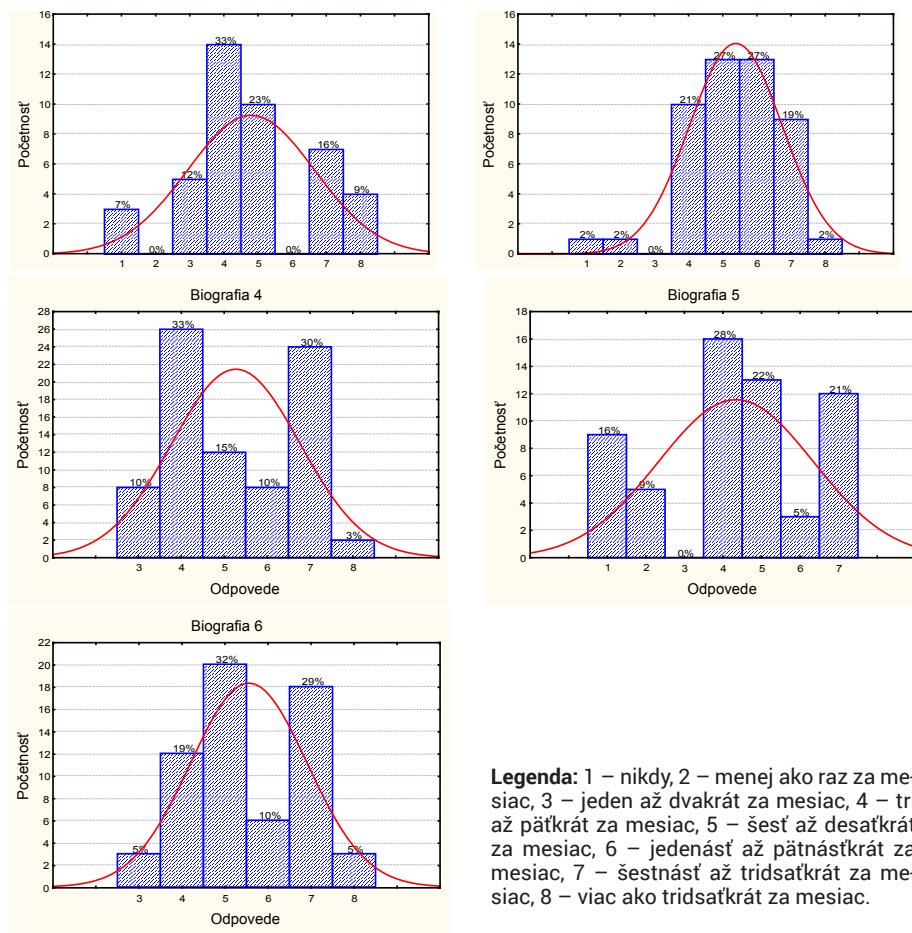
TABULKA 3B: Štatistické ukazovatele – frekvencia pohlavných stykov za posledných 12 mesiacov

Biografie	Modus	Poččetnosť modusu
2	4	14
3	viacnás.	13
4	4	26
5	4	16
6	5	20

Legenda: 1 – nikdy, 2 – menej ako raz za mesiac, 3 – jeden až dvakrát za mesiac, 4 – tri až päťkrát za mesiac, 5 – šesť až desaťkrát za mesiac, 6 – jedenásť až pätnásťkrát za mesiac, 7 – šestnásť až tridsaťkrát za mesiac, 8 – viac ako tridsaťkrát za mesiac.

Rozdiely vo frekvencii pohlavných stykov za uplynulý rok z hľadiska typov sexuálnych biografíí sú znázornené v grafoch č. 3. Na základe grafických znázornení môžeme konštatovať, že najčastejšie, t.j. viac ako tridsaťkrát za mesiac realizujú pohlavné styky opýtaní/é muži a ženy mladšieho dospelého veku, zaradení/é do sexuálnych biografíí č. 2 (9% z nich), jeden/jedna respondent/respondentka biografíí č. 3 a dvaja respondenti/respondentky sexuálnych biografíí č. 4 a tri osoby, zaradené do sexuálnych biografíí č. 6. Bez sexuálnych stykov za posledný rok je 7% respondentov/respondentiek biografíí č. 2, jeden participant biografíí č. 3 a 16% tých, ktorých/é sme zaradili do sexuálnych biografíí č. 5.

GRAFY 3: Frekvencia pohlavných stykov za posledných 12 mesiacov

Legenda: 1 – nikdy, 2 – menej ako raz za mesiac, 3 – jeden až dvakrát za mesiac, 4 – tri až päťkrát za mesiac, 5 – šesť až desaťkrát za mesiac, 6 – jedenásť až pätnásťkrát za mesiac, 7 – šestnásť až tridsaťkrát za mesiac, 8 – viac ako tridsaťkrát za mesiac.

Výsledky Kruskalovho-Wallisovho testu (tabuľka 3.B) naznačujú štatisticky signifikantný rozdiel na 5% hladine významnosti ($p=0,0144$), na základe čoho môžeme povedať, že vzhľadom na frekvenciu pohlavných stykov za posledný rok sa jednotlivé typy sexuálnych biografíí od seba štatisticky významne odlišujú. Turkeyho metódou sme zaznamenali štatisticky signifikantné rozdiely v tomto sledovanom znaku medzi typmi sexuálnych biografíí č. 5 a č. 6.

TAB. 3B: Výsledky Kruskalovho-Wallisovho testu – frekvencia pohlavných stykov za posledných 12 mesiacov

Kruskal-Wallisov test: $H(4) = 12,43070$ $p = 0,0144$					
	2	3	4	5	6
	R:127,79	R:160,14	R:148,78	R:122,03	R:166,53
2		0,67162	1,00000	1,00000	0,20347
3	0,67162		1,00000	0,20288	1,00000
4	1,00000	1,00000		0,65293	1,00000
5	1,00000	0,20288	0,65293		0,03787
6	0,20347	1,00000	1,00000	0,03787	

Pri porovnávaní údajov o frekvencii masturbácie za posledný rok a frekvencie pohlavných stykov môžeme usudzovať, že u tých sexuálnych biografíí, kde sme zistili vyššiu frekvenciu pohlavných stykov za posledný rok je aj vyššia frekvencia masturbácie. Uvedené môže naznačovať, že partnerský sex väčšinou koexistuje s masturbáciou. A naopak najnižšiu frekvenciu masturbácie sme zaznamenali u respondentov a respondentiek zaradených do nesexuálnych biografíí, ktorí/é pohlavný styk doposiaľ nerealizovali. I keď výskyt takýchto typov sexuálnych biografíí (nesexuálnych) je menšinový v porovnaní s ostatnými typmi sexuálnych biografíí, výsledky o veku a frekvencii masturbácie môžu naznačovať odlišné morálne postoje, ktoré smerujú k morálnemu neschvaľovaniu masturbácie (dokladajú to aj naše ďalšie – tu nepublikované – výsledky).

VÝSKUM B

VÝSKUMNÝ SÚBOR

Vo výskume B⁵ výskumný súbor v Slovenskej republike a Českej republike tvorilo spolu 1022 účastníkov a účastníčok výskumu – denných a externých študentov a študentiek Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, Univerzity Komenského v Bratislave, Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, Prešovskej univerzity v Prešove a ich detašovaných pracovísk. V Českej republike výskumný súbor tvorili študentky a študenti z Univerzity Hradec Králové a Slezskej univerzity v Opavě. Vzorka nebola reprezentatívna (Pozri viac v: Marková, 2012).

Výskumný súbor možno popísať nasledovne:

- Slovenská republika – 67%, Česká republika – 33%;
- Mladší dospelý vek – 85%, stredný dospelý vek – 9%, starší dospelý vek – 6%;
- Mužov – 28%, žien – 72%;
- Slovenská republika 77%, Česká republika 33%;
- Priemerný vek: 25,24 rokov.

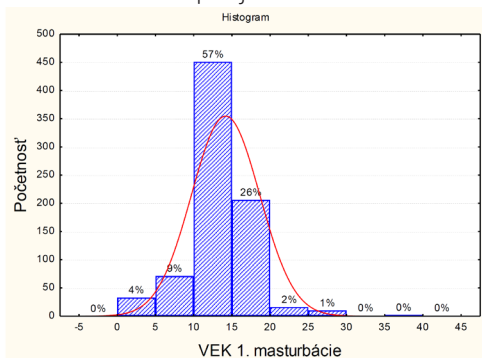
5 Pozri viac v: Marková a Lištiak Mandzákova (2013).

VÝSKUMNÉ ZISTENIA

Vek prvej masturbácie

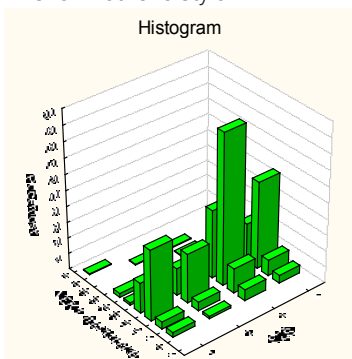
Vo vzťahu k veku prvej masturbácie u opýtaných mužov a žien – v grafe č. 4 sú uvedené odpovede len tých účastníkov a účastníčok výskumu, ktorí/é uviedli, že skúsenosť s masturbáciou majú. Priemerný vek prvej masturbácie je 14 rokov a najčastejšie uvádzaný vek prvej masturbácie je 15 rokov (tabuľka č. 4).

GRAF 4: Vek prvej masturbácie

Legenda: Vek prvej masturbácie: Škála predstavuje vek respondentov/respondentiek pri prvej masturbácii.

GRAF 5: Vek prvej masturbácie podľa sexuálneho životného štýlu

Legenda: Súčasný sexuálny životný štýl: 1 – som ženatý/vydatá, 2 – mám trvalý partnerský vzťah a bývame spolu, 3 – mám trvalý partnerský vzťah a nebývame spolu, 4 – nemám trvalý vzťah, som sám/sama. Frekvencia masturbácie za posledných 12 mesiacov: 1 – vôbec, 2 – menej ako raz za mesiac, 3 – dva až päťkrát za mesiac, 4 – šesť až desaťkrát za mesiac, 5 – jedenásť až pätnásťkrát za mesiac, 6 – šestnásť až tridsaťkrát za mesiac, 7 – viac ako tridsaťkrát za mesiac.

TAB. 4: Štatistické ukazovatele – vek prvej masturbácie

	Priemer	Modus	Početnosť modusu	Smerodajná odchýlka
Vek 1. masturbácie	14,06953	15,00000	114	4,447895

TAB. 5: Výsledky Kruskalovho-Wallisovho testu – vek prvej masturbácie podľa sexuálneho životného štýlu

Kruskal-Wallisov test: p = ,1557				
Závislá Prom	1	2	3	4
1	R:419,28	R:422,35	R:389,01	R:374,26
1		1,000000	1,000000	0,414793
2	1,000000		1,000000	0,440686
3	1,000000	1,000000		1,000000
4	0,414793	0,440686	1,000000	

Legenda: Súčasný sexuálny životný štýl: 1 – som ženatý/vydatá, 2 – mám trvalý partnerský vzťah a bývame spolu, 3 – mám trvalý partnerský vzťah a nebývame spolu, 4 – nemám trvalý vzťah, som sám/sama

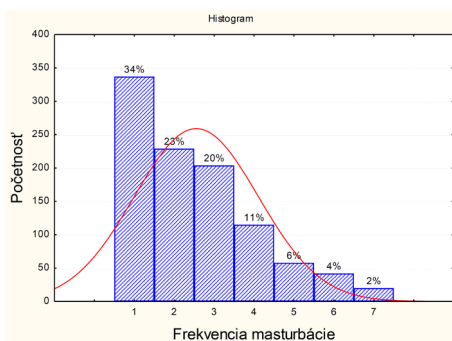
Rozdiely v početnostiach odpovedí účastníkov a účastníčok výskumu, ktoré sa

týkajú veku prvej masturbácie vzhľadom na ich sexuálny životný štýl⁶, ilustruje nasledujúci graf č. 5.

Z výsledkov Kruskalovho-Wallisovho testu (tabuľka č. 5) vyplýva, že vzhľadom sexuálny životný štýl respondentov a respondentiek nebol zistený štatisticky signifikantný rozdiel na 5 % hladine významnosti vo veku prvej masturbácie.

FREKVENCIA MASTURBÁCIE ZA POSLEDNÝ ROK

Ďalšou sledovanou otázkou je frekvencia masturbácie za posledných 12 mesiacov. Ako dokumentujú graf č. 6 a tabuľka č. 6, najfrekventovanejšou odpoveďou bola odpoveď vôbec – t. j. 34% opýtaných mužov a žien uviedlo, že počas uplynulého roku vôbec nemasturbovali. Naopak, podľa očakávania najmenej častou bola odpoveď viac ako tridsaťkrát za mesiac.

GRAF 6: Vek Frekvencia masturbácie za posledných 12 mesiacov

Legenda: Vek Frekvencia masturbácie za posledných 12 mesiacov: 1 – nikdy, 2 – menej ako raz za mesiac, 3 – dva až päťkrát za mesiac, 4 – šesť až desaťkrát za mesiac, 5 – jedenásť až pätnásťkrát za mesiac, 6 – šestnásť až tridsaťkrát za mesiac, 7 – viac ako tridsaťkrát za mesiac.

	Modus	Početnosť modusu
Frekvencia masturbácie	1,000000	337

TAB. 6: Štatistické ukazovatele – frekvencia masturbácie za posledných 12 mesiacov

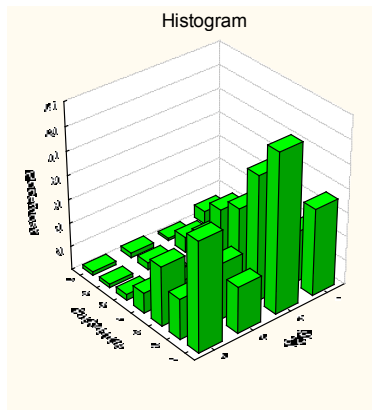
Rozdiely v početnostiach odpovedí účastníkov a účastníčok výskumu, ktoré sa týkajú frekvencie masturbácie za posledných 12 mesiacov vzhľadom na ich sexuálny životný štýl, ilustruje nasledujúci graf č. 7.

Z výsledkov Kruskalovho-Wallisovho testu (tabuľka č. 7) vyplýva, že vzhľadom sexuálny životný štýl respondentov a respondentiek v otázke frekvencie masturbácie za posledný rok bol zistený štatisticky signifikantný rozdiel na 5% hladine významnosti ($p=0,0000$). Pomocou Turkeyho metódy sme štatisticky významný rozdiel zistili medzi komparovanými sexuálnymi životnými štýlmi 1 (manželstvo) a 4 (single) ako aj 4 (single) a 3 (oddelené spolužitie) – označené v tabuľke č. 7 červenou farbou.

6 Najčastejšie bývajú rozlišované štyri formy vzťahov, v ktorých si muži a ženy organizujú svoje sexuálne vzťahy – sexuálne životné štýly (Schmidt et al., 2003(a), Schmidt et al., 2003(b), Dekker et al., 2002):

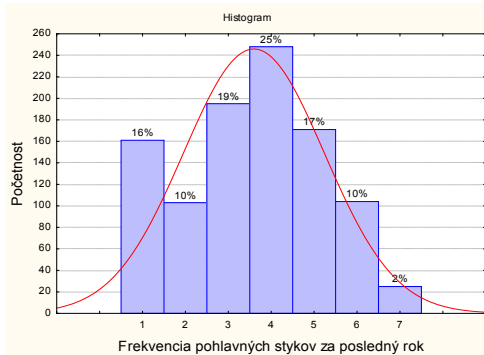
1. **single** – žiadny trvalý vzťah, sám/sama,
2. **oddelené spolužitie** – trvalý vzťah, oddelené bývanie,
3. **nezosobášené spolužitie** – trvalý vzťah, bývanie spolu,
4. **manželstvo** – trvalý vzťah, zosobášení.

GRAF 7: Frekvencia masturbacie za poslednych 12 mesiacov z hladiska sexuálneho životného štýlu

Legenda: Súčasný sexuálny životný štýl: 1 – som ženatý/vydatá, 2 – mám trvalý partnerský vzťah a bývame spolu, 3 – mám trvalý partnerský vzťah a nebyvame spolu, 4 – nemám trvalý vzťah, som sám/sama. Frekvencia masturbácie za posledných 12 mesiacov: 1 – vôbec, 2 – menej ako raz za mesiac, 3 – dva až päťkrát za mesiac, 4 – šesť až desaťkrát za mesiac, 5 – jedenásť až pätnásťkrát za mesiac, 6 – šestnásť až tridsaťkrát za mesiac, 7 – viac ako tridsaťkrát za mesiac.

GRAF 8: Výsledky Kruskalovho-Wallisovho testu – frekvencia masturbácie za posledných 12 mesiacov podľa sexuálneho životného štýlu

Legenda: Frekvencia pohlavných stykov za posledných 12 mesiacov: 1 – vôbec, 2 – menej ako raz za mesiac, 3 – dva až päťkrát za mesiac, 4 – šesť až desaťkrát za mesiac, 5 – jedenásť až pätnásťkrát za mesiac, 6 – šestnásť až tridsaťkrát za mesiac, 7 – viac ako tridsaťkrát za mesiac.

FREKVENCIA POHLAVNÝCH STYKOV ZA POSLEDNÝ ROK

Poslednou sledovanou otázkou je frekvencia pohlavných stykov za posledných 12 mesiacov. Ako dokumentujú graf č. 8 a tabuľka č. 8, najfrekventovanejšou odpoveďou bola odpoveď šesť až desaťkrát za mesiac – t. j. uviedlo tak 25% opýtaných mužov a žien vo vzťahu k frekvencii sexuálneho života. Naopak, najmenej častou bola odpoveď viac ako tridsaťkrát za mesiac (rovnako ako pri frekvencii masturbácie za posledný rok).

TAB. 8: Štatistické ukazovatele – frekvencia pohlavného styku za posledných 12 mesiacov

	Modus	Početnosť modusu
Frekvencia pohlavných stykov	4,000000	248

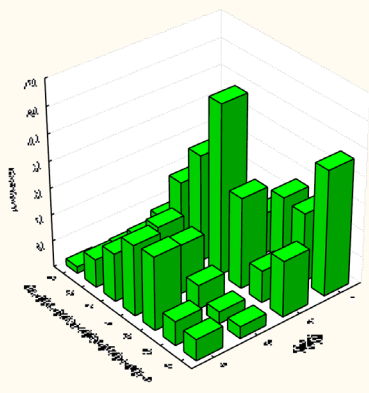
Rozdiely v početnostiach odpovedí respondentov a respondentiek, ktoré sa týkajú frekvencie pohlavných stykov za posledných 12 mesiacov vzhľadom na ich sexuálny životný štýl, ilustruje nasledujúci graf č. 9. Z výsledkov Kruskalovho-Wallisovho testu (tabuľka č. 9) vyplýva, že vzhľadom sexuálny životný štýl respondentov a respondentiek v otázke frekvencie pohlavných stykov za posledný rok bol zistený štatisticky významný rozdiel na 5% hladine významnosti ($p=0,0000$).

TAB. 9: Výsledky Kruskalovho-Wallisovho testu – frekvencia pohlavných stykov za posledných 12 mesiacov podľa sexuálneho životného štýlu

Závislá	Kruskal-Wallisov test: $p = 0,000$			
	1	2	3	4
1	R:534,46	R:631,27	R:569,64	R:306,32
2	0,01391	0,95397	0,17902	0,00000
3	0,95397	0,17902	0,00000	0,00000
4	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000

Legenda: Súčasný sexuálny životný štýl: 1 – som ženatý/vydatá, 2 – mám trvalý partnerský vzťah a bývame spolu, 3 – mám trvalý partnerský vzťah a nebyvame spolu, 4 – nemám trvalý vzťah, som sám/sama

GRAF 9: Frekvencia pohlavných stykov za posledných 12 mesiacov z hľadiska sexuálneho životného štýlu

Legenda: Súčasný sexuálny životný štýl: 1 – som ženatý/vydatá, 2 – mám trvalý partnerský vzťah a bývame spolu, 3 – mám trvalý partnerský vzťah a nebyvame spolu, 4 – nemám trvalý vzťah, som sám/sama. Frekvencia masturbácie za posledných 12 mesiacov: 1 – vôbec, 2 – menej ako raz za mesiac, 3 – dva až päťkrát za mesiac, 4 – šesť až desaťkrát za mesiac, 5 – jedenásť až pätnásťkrát za mesiac, 6 – šestnásť až tridsaťkrát za mesiac, 7 – viac ako tridsaťkrát za mesiac.

ZÁVER

Získané výsledky o frekvencii masturbácie a veku pri prvej masturbácii naznačujú väčšinové schvaľovanie a realizovanie aktivít sólo sexu, o ktorom je aj vo vedeckej literatúre referované. Diferencie v masturbačnom správaní z hľadiska sexuálnych životných štýlov (výskum B), či sexuálnych biografíí (výskum A) v prepojení aj na iné výsledky výskumov, ktoré sa týkajú súvislostí masturbácie a partnerských vzťahov,

ako aj frekvencie pohlavných stykov za posledný mesiac, naznačujú niektoré ďalšie súvislosti. Dochádza ku koexistencii masturbácie a partnerskej sexuality – aktivity sólo sexu uvádzali aj tí/tie účastníčky a účastníci výskumu, ktorí/é majú v súčasnosti trvalý (sexuálny) vzťah, príp. sú ženatí/vydaté. Uvedené podporuje konštatovanie Schmidta et al. (2003), podľa ktorého pokiaľ ide o masturbáciu a partnerské vzťahy, zostáva zachovaný trend, že u mladšej generácie koexistuje partnerská sexualita oveľa častejšie a zjavne pokojnejšie s masturbáciou ako u starších generácií. Masturbácia sa transformovala zo svojej morálnej konštrukcie náhradnej sexuality s partnerom na samostatnú, autonómnu sexuálnu formu.

Avšak podľa našich výsledkov predovšetkým respondentmi a respondentkami nensexuálnych biografíí (výskum A) najčastejšie masturbáciu nezakúsili. Vzhľadom na uvedené sa ukazuje, že i keď väčšinovo je masturbácia morálne schvaľovaná a praktizovaná, tak je nutné prihliadať na typ sexuálnej biografie a aj menšinové konštruovanie sexuálnych biografíí, v rámci ktorého masturbácia nie je schvaľovaná a realizovaná.

Pri komparácií výsledkov z výskumu A a z výskumu B vo vzťahu k frekvencii masturbácie a pohlavných stykov za posledný rok sa ukazuje, že typológia sexuálnych biografíí viac diferencuje účastníkov a účastníčky výskumu na základe deklarovanej frekvencie masturbácie a pohlavných stykov za posledný rok ako typológia podľa sexuálnych životných štýlov. Ako sme však konštatovali vyššie, výsledky obidvoch výskumov dokladajú, že väčšina opýtaných účastníkov a účastníčok výskumu má skúsenosť s masturbáciou a že masturbácia aj koexistuje s partnerských sexom (i keď to neplatí pre všetkých účastníkov a účastníčky výskumu – ukazuje sa, že je nutné diferencovať z hľadiska typu sexuálnej biografie a postojoých diskurzov, v ktorých sú respondenti a respondentky ukotvení/é⁷).

Nami získané výskumné údaje však nepotvrdzujú tzv. Danneckerom (2001) konštatovanú desexualizáciu heterosexuality, ktorá sa zakladá na poklese častosti partnerskej sexuality a na druhej strane kvantitatívnom náraste masturbačnej

7 Výsledky o mikrodiskurzoch v oblasti sexuality pozri bližšie v: Marková (2008), Švihelová (2006) a i.

aktivity. Naopak, frekvencia pohlavných stykov za posledný mesiac bola vyššia ako frekvencia masturbačných aktivít. Záverom však zdôrazňujeme, že je nutné ale brať do úvahy, že problematika masturbácie stále patrí k tabuizovaným témam a výsledky môžu byť vzhľadom k uvedenému skreslené. Navyše naše výsledky nemožno zovšeobecňovať a pri výskume B je nutné brať do úvahy, že ho netvorili len osoby mladšieho dospelého veku (20 – 30 rokov), ale aj staršie.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV

- Dannecker, M. 2001. Die Apotheose der Paarsexualität. In: Claus, A., Kridlo, S., Maris, U., Rieger, M., Tschierschke, A., Unterberger, W. 2001. *Sex : Vom Wissen und Wünsche*. Ostfildern-Ruit: Hatje Cantz, 2001, p. 19-41.
- Dekker, A., Matthiesen, S. 2002. *Sexual lifestyles within three generations*. Poster, presented at the 25th annual meeting of the International Academy of Sex Research (IASR), June 19-22. 2002, Hamburg.
- Janiš, K. 2003. Onanie – výchovný problém z počiatku minulého storočia : Príspevok k histórii pohlavnej výchovy. In: *11. celostátní kongres k sexuální výchově v České republice. Pardubice 2003*. Praha: Společnost pro plánování rodiny a sexuální výchovu v Praze a Nová tiskárna Pelhřimov, 2003, p. 41 – 45.
- Kromer, I. 2002. Jugendsexualität in der empirischen Forschung. In: *Wiener Jugendgesundheitsbericht 2002*. Wien: Magistrat der Stadt Wien, 2002. p. 201-237.
- Lukšík, I., Marková, D. 2010. Sexuálne životné štýly mladých žien a mužov na Slovensku. In: MARKOVÁ, D. (Ed.). 2010. *Sexuality IV. : Zborník vedeckých príspevkov*. Bratislava: UK, 2010, p. 34-45.
- Marková, D. 2007. *Predmanželská sexualita v kontextoch sexuálnej diverzity a variability*. Bratislava: Regent, 2007, p. 246.
- Marková, D. 2012. *O sexualite, sexuálnej morálke a súčasných partnerských vzťahoch*. Nitra: Garmond, 2012, 262.
- <http://www.prohuman.sk/psychologia/o-sexualite-sexualnej-moralke-a-sucasnych-partnerskych-vztahoch#attachments>
- Marková, D. 2008. Sexuálne biografie a posudzovanie vlastnej sexuality. In: *Sexuológia : Časopis Slovenskej sexuologickej spoločnosti*, Vol. 8, No. 2, 2008, p. 34-40.
- Marková, D., Lištiak Mandzákova, S. 2013. O aktivitách sólo sexu: eticko-deskriptívna štúdia. In: *21. celostátní kongres k sexuální výchově v České republice. Pardubice 2013*. Ostrava: CAT Publishing, Společnost pro plánování rodiny a sexuální výchovu, 2013, p. 135-151.
- Schmidt, G. 2003. *Beziehungsbiographien im Wandel : Von der sexuellen zur familiären Revolution*. Vortrag auf der 21. Wissenschaftlichen Tagung der Deutschen Gesellschaft für Sexualforschung, 26.-28. September 2003, Hamburg.
- Schmidt, G., Starke, K., Matthiesen, S., Dekker, A., Starke, U. 2003(a). Beziehungsformen und Beziehungsverläufe im sozialen Wandel : Eine empirische Studie an drei Generationen. In: *Zeitschrift für Sexualforschung*, 2003, heft 03, vol.16, p. 195-231.
- Schmidt, G., Starke, K., Matthiesen, S., Dekker, A., Starke, U. 2003(b). *Beziehungsbiographien im sozialen Wandel : Ein Bericht über erste Ergebnisse für die befragten Frauen und Männer*. Februar 2003.
- Švihelová, D. 2006. Sexuálne biografie mladých mužov a žien a postojové mikrodiskurzy o sexualite. In: *Mládež a spoločnosť*, 2006, roč. XII., 1, p. 62-75.